

مطالعه‌ی کتاب مقدس و به کار بردن الهیات

می‌گویند، همه الهیدان هستند. اما آیا هر مسیحی می‌تواند الهیدان خوبی باشد؟ پاسخ کتاب مقدس یک بله‌ی قاطع است. داشتن الهیاتی صحیح از کتاب مقدس نه تنها ممکن است، بلکه دعوت و امتیاز هر مسیحی است، زیرا در ابتدا خداوند، خدایی که ما می‌شناسیم خودش با ما سخن گفته است. خدا علاوه بر آشکار ساختن خود از طریق خلقت (مزمور ۱۹: ۱-۶؛ رومیان ۱: ۲۰)، "... به اقسام متعدد و طریق‌های مختلف به وساطت انبیاء... و در این ایام آخر به ما به وساطت پسر- خود متکلم شد" (عبرانیان ۱: ۱-۲). این آشکار شدن توسط خدا برای ما در کتاب مقدس ثبت شده است. بنابراین، با در دست داشتن کتاب مقدس، می‌دانیم آنچه اشعیا از جانب خداوند گفت امروز تحقق یافته است: "به من نزدیک شده، این را بشنوید. از ابتدا در خفا تکلم نمودم" (اشعیا ۴۸: ۱۶). خدا به عنوان خالق زبان و اولین سخنگو (پیدایش ۱: ۳)، اساساً قادر است خود را به کسانی که به شکل خود ساخته است بشناساند (آیات ۲۶-۲۷). هیچ چیز نمی‌تواند مانع او و هدفش در ایجاد ارتباط باشد. واژه‌ی الهیات به درستی برای (پیوند لوگوس یونانی، یا "کلمه" با تئوس، یا "خدا") در نظر گرفته شده است، و به ما یادآوری می‌کند که دلیل مطالعه‌ی "الهیات" این دلیل است که الاهیات - به معنای واقعی کلمه، یعنی کلام علم یا دانش مربوط به خدا- که در ابتدا از جانب او به ما داده شده است. پس زمانی که به چگونگی ساختن یک الهیات از کتاب مقدس می‌اندیشیم، باید به آنچه خدا در کتاب مقدس می‌گوید ایمان داشته باشیم، زیرا به‌طور کل الهیات واقعی در حضور خداوند (coram Deo) شکل می‌گیرد، حضوری که ما در آن زندگی می‌کنیم، حرکت می‌کنیم و وجود داریم. (اعمال رسولان ۱۷: ۲۸).

الهیات کتاب مقدس

بنابراین، مطالعه‌ی الهیات کتاب مقدسی، با شناخت این موضوع آغاز می‌شود که کتاب مقدس یگانه زیربنا و تنها منبع خطاناپذیر برای یک الهیات واقعی است. تمام کتاب مقدس "از الهام خداوند است" (دوم تیموتائوس ۳: ۱۶) و "تنها قاعده‌ای که ما را راهنمایی می‌کند که چگونه می‌توانیم او را جلال دهیم و از او لذت ببریم" (پرسش و پاسخ موجز وست‌مینستر ۲). کتاب مقدس خطاب شخصی خدا به فرزندان او است. علاوه بر این، کلام مکتوب خدا از کلام مجسم، یعنی عیسی مسیح، که آن کلام را بخشیده، مشتق شده است. پطرس رسول تعلیم می‌دهد که نویسندگان انسانی کتاب مقدس "به روح القدس مجذوب شده، از جانب خدا سخن گفتند" (دوم پطرس ۱: ۲۱). اما در جای دیگر، پطرس به ما می‌گوید که این روح الهام‌بخش و دمیده شده

چیزی کمتر از "روح مسیح در آنها" نبود (اول پطرس ۱: ۱۱). به این معنا، کتاب مقدس نامهی عیسی مسیح به کلیسای او است (به مکاشفه ۲-۳ مراجعه کنید؛ ۱۶: ۲۲). و همانطور که او از مردگان برخاسته است، به تمامی متعلقین خود نیز حیات می بخشد (یوحنا ۵: ۲۱)، کلام او نیز "زنده و مقتدر و برنده تر است از هر شمشیر دو دم" است (عبرانیان ۴: ۱۲). تمام کتاب مقدس، هر "همزه و نقطه" (همانطور که ترجمه‌ی کینگ جیمز می گوید)، کلام خداست، و مانند او "تا ابدالآباد استوار خواهد ماند" (اشعیا ۴۰: ۸؛ اول پطرس ۱: ۲۵).

متأسفانه، الهیدانان بی شماری که بیشتر در پی شناسانیدن خود هستند، اعلام، "کتاب مقدس کلام خداست" را با افعالی شبیه اما نادرست جایگزین می کنند، آنها می گویند: "کتاب مقدس گزارشی از تجربیات انسان‌ها از مکاشفات خداست"، و اضافه می کنند، "اما خود کتاب مقدس مکاشفه‌ی خدا نیست"، یا به طور ظریف تر، "کتاب مقدس به عیسی مسیح به عنوان مکاشفه‌ی خدا اشاره می کند، اما کتاب مقدس به خودی خود مکاشفه‌ی الهی نیست"، حتی گاهی اوقات از کتاب مقدس به عنوان صرفاً "شهاداتی از سخنان خدا" یاد می کنند. متأسفانه، کسانی که به چنین ترکیب بندی‌هایی پایبند هستند، از باور به کتاب مقدس به عنوان منبع شناخت حقیقی خدا منحرف می شوند و با تفاسیر خود عقاید کلیسا را دچار انحراف می سازند. در برابر تمامی آن افراد، مزمور نویس برای خداوند چنین می سُرَاید: "از جمیع معلمان خود فهمیم تر شدم زیرا که شهادت تو تفکر من است" (مزمور ۱۱۹: ۹۹).

الهیاتی بر اساس کتاب مقدس

بنابراین، مسیحیان چگونه باید الهیات خود را بر اساس کتاب مقدس بنا نمایند؟ پاسخ در کاری است که محصلین صبور و دعاگوی کتاب مقدس طی قرن‌ها به طور مستمر انجام داده‌اند، یعنی به شکلی دقیق به معنای عبارات خاص توجه نموده و زمینه‌ی بخش‌های مختلف کلام خدا را به شکلی پیوسته با یکدیگر مقایسه و بررسی می کردند، دریافتن الهیات از کتاب مقدس به معنای در هم تنیدن رشته‌های مختلفی است که مسیح حقیقت مرکزی آنها باشد، حقایقی که کتاب مقدس برای ما آشکار می کند. از آنجا که تمام کتاب مقدس از جانب خداست و خداوند کمال حقیقت است (تثنیه ۳۲: ۴؛ یوحنا ۳: ۳۳)، کتاب مقدس هرگز در تعالیم خود تناقض ندارد. علاوه بر این، یک پارچگی کتاب مقدس ایجاب می کند تا زمینه‌ی کلی آیات را به شکلی پیوسته مورد مطالعه قرار دهیم. بنابراین، الهیاتی برآمده از کتاب مقدس بر این سؤال متمرکز است که کل کتاب مقدس در مورد خدا، انسان، گناه، مسیح، کلیسا، آسمان یا هر موضوع دیگری مرتبط با کلام خدا چه می گوید؟ ژرفای کتاب مقدس نه تنها ما را به کاوش در آنچه کلام خدا به صراحت می گوید، بلکه به یافتن بسیاری از حقایق "درست و لازم" که ممکن است از کتاب مقدس استنباط شود

(اعتقادنامه‌ی وست‌مینستر ۶.۱) سوق می‌دهد - مانند آموزه‌ی تثلیث، هرچقدر کتاب‌مقدس را به این طریق مطالعه کرده و مورد بررسی قرار می‌دهیم، نسبت به حکمت الهی در ذات تثلیث شناختی عمیق‌تر حاصل می‌کنیم (افسیان ۳: ۱۰).

مانند دعایی که باید در آن استقامت داشت، مطالعه‌ی نظام‌مند کتاب‌مقدس مستلزم صبر و استقامت است. وقتی به اموری برخورد می‌کنیم که "فهمیدن آنها مشکل است" (دوم پطرس ۳: ۱۶)، می‌توانیم و باید از معلمین خداترس، تفسیرهای کتاب‌مقدس، و غنای تعالیم تاریخی در مورد کتاب‌مقدس کمک بگیریم. از این گذشته، آنها نیز هدایای مسیح به ما هستند (افسیان ۴: ۱۱-۱۴). اما در حالی که چنین منابعی به ما در خواندن کتاب‌مقدس کمک می‌کنند، قدرت نهایی ما باید در روحی باشد که کتاب‌مقدس الهام شده از جانب اوست. بنابراین، هنگام گردآوری یک الهیات از کتاب‌مقدس، لازم است اصل اساسی تفسیر، که اصلاح‌طلبان پروتستان از آن استفاده می‌کردند (به نام تطبیق کتاب‌مقدس) و به شیوایی در اعتقادنامه‌ی وست‌مینستر بیان شده را، به خاطر بسپاریم: "قاعده‌ی خطاناپذیر تفسیر کتاب‌مقدس. خود کتاب‌مقدس است. بنابراین، هنگامی که سؤالی در مورد معنای واقعی و دقیق قسمتی از کتاب‌مقدس وجود دارد (که چندبخش نیست، بلکه یکی است)، باید توسط قسمت‌های دیگری که آن موضوع واضح‌تر بیان شده بررسی و درک شود." (اعتقادنامه‌ی وست‌مینستر ۱.۹). مانند افرادی که به یقین از وجود یک گنج زمین را می‌کنند، کسانی که با وفاداری کلام را مطالعه می‌کنند، درک عمیقی از تنها خدای حقیقی و نجات‌دهنده‌ای که او فرستاده است به دست می‌آورند (یوحنا ۱۷: ۳)، و در این راستا خداوند عیسی مسیح آنها را تبدیل کرده به شباهت خود درمی‌آورد (دوم قرنتیان ۳: ۱۸).

این طریق پر محبت خداوند است، آنچه او از ما خواسته برای خشنودی خود در ما به انجام می‌رساند (فیلیسیان ۲: ۱۲-۱۳). بنابراین، خود خدا در مطالعه‌ی کتاب‌مقدس به کمک ما می‌آید. عیسی به رسولان خود وعده داد که "روح راستی" آنها را به تمام حقیقت هدایت خواهد کرد (یوحنا ۱۶: ۱۳). چقدر شگفت‌انگیز است که همان روحی که کتاب‌مقدس را الهام کرد در مسیحیان ساکن است و به مطالعه‌ی ما در مورد عهدعتیق و عهدجدید قدرت می‌بخشد "تا آنچه خدا به ما عطا فرموده است بدانیم" (اول قرنتیان ۲: ۱۲). با فیض خدا، به عنوان محصلی جدی در کتاب‌مقدس، مشتاق رهبری روح‌القدس و سرسپرده به راه‌هایی که خداوند کلیسایش را برکت می‌دهد - از جمله شنیدن هفتگی موعظه‌ی کتاب‌مقدس، مشارکت مسیحی و دعا، کلام او را درک کرده و ثمرات بسیار خواهیم آورد (متی ۱۳: ۲۳؛ مرقس ۴: ۲۰).

آوردن الهیات خود به کتاب‌مقدس

این خطر همیشه در کمین است، این که ناخواسته علائق و دیدگاه‌های غیرکتاب مقدسی خود را به نوعی وارد ساخته و از کتاب مقدس استخراج کنیم. گاهی اوقات ما تفاسیری خارج از کتاب مقدس را وارد کلام خدا می‌کنیم. در واقع به جای استخراج تفسیر از کتاب مقدس، که در یونانی "دریافت" گفته می‌شود، تفسیری را از خارج وارد آن می‌کنیم، یا چیزی را که وجود ندارد به خورد متن می‌دهیم که در یونانی به آن "وارد کردن" گفته شده است. به جای درک حقیقت و بیرون آوردن آن از کلام خدا به دنبال وارد کردن حقایق خود هستیم. اما درست همانطور که خدا از طریق مسیح بر گناه ما غلبه کرده است (رومان ۵: ۱۵-۱۷)، کلام او نیز قادر است فرضیات نادرستی را که ما برای آن مطرح می‌کنیم، آشکار و اصلاح کند. بنابراین، نباید وانمود کنیم که برداشت‌ها و تصورات ما تعالیم کتاب مقدس را تأیید می‌کنند. در عوض، ما باید تلاش کنیم تا برداشت‌های خود را با بررسی تعالیم کتاب مقدس شکل دهیم. در واقع، تلاش برای داشتن الهیاتی صحیح، بر اساس قواعد و مبتنی بر کتاب مقدس، به ما این امکان را می‌دهد تا تشخیص دهیم، کدام فرضیات ما "سنخیتی" با تعالیم کتاب مقدس ندارند، و این ما را ترغیب می‌کند تا عقاید خود را بهتر با آن هماهنگ کنیم. نتیجه‌ی این استمرار "رشد در فن تفسیر" است، بررسی کردن و ارزیابی الهیاتی که از خواندن کتاب مقدس دریافت کرده‌ایم، به گونه‌ای که دیدگاه الهیاتی ما مدام بهبود می‌یابد.

به عنوان مثال، ممکن است یک مسیحی نو ایمان این تعلیم را گرفته باشد که عیسی آمد تا گناهان را بردارد (اول یوحنا ۳: ۵). هرچند این تعلیم مختصر است، اما با خواندن دیگر بخش‌ها مانند عبرانیان ۱۰: ۴ "زیرا محال است که خون گاوها و بزها گناهان را بزدايند"، آن شخص نسبت به موضوع قربانی در کتاب مقدس و سیستم قربانی‌های عهدعتیق درک عمیق‌تری پیدا می‌کند و بینش الهیاتی تازه‌ای برای او ایجاد می‌شود: قربانی‌ها در اسرائیل آمدن مسیح را پیش بینی می‌کردند، که تنها قربانی کامل و مؤثر به جهت زدودن گناه است (عبرانیان ۷: ۲۷؛ ۹: ۲۶). بدین ترتیب، دانش مسیحیان از کتاب مقدس افزایش می‌یابد، و آنچه یحیی تعمیده دهنده می‌گوید: "اینک، بره‌ی خدا، که گناه جهان را برمی‌دارد" (یوحنا ۱: ۲۹) با شکوهی بیشتر در مقابل چشمان آنها می‌درخشد.

ثمره‌ی الهیات کتاب مقدسی

اگر الهیات صحیح و در مورد خدای پرجلالی است که کتاب مقدس برای ما آشکار نموده، پس تحصیل آن الهیات هدفی مناسب برای تمامی خوانندگان کتاب مقدس است. اما مکاشفه‌ی خدا برای هدفی حتی بالاتر به ما داده شده است، یعنی اینکه بتوانیم خدا را شخصاً در مسیح بشناسیم و او را در اتحاد و مشارکت پرستش کنیم. خوشبختانه، خداوند این دو هدف را با طرحی در

حاکمیت خود پیوند داده است. همچنان که کتاب مقدس را برای داشتن الهیاتی عمیق تر مطالعه می‌نماییم در پرستش خداوند نیز رشد می‌کنیم؛ پس آنچه خدا پیوست، هیچ کس از هم جدا نکند.

دکتر آر. کارلتن واینی، استادیار الهیات نظام‌مند و دفاعیات مسیحی در دانشگاه الهیات وست‌مینستر در فیلادلفیا است.

این مقاله در مجله [تیبیل‌تاک](#) منتشر شده است.